

Evaluering av lektorutdanningen

Innspill til evalueringstema/-spørsmål

Høring Evaluering av lektorutdanningen

Dato:

13.11.2020

Ansvarlig:

Elise Håkull Klungtveit

Innspill til evalueringstema/ spørsmål

- fra Pedagogstudentene i Utdanningsforbundet

Pedagogstudentene i Utdanningsforbundet vil takke NOKUT for god involvering så langt i prosessen med evaluering av lektorutdanningene og takke for invitasjonen til å gi innspill til evalueringstema og spørsmål. Vi tror NOKUTs involverende arbeidsmåte er en styrke for både kvaliteten og relevansen for evalueringen, så igjen: Takk!

Pedagogstudentene organiserer over 20 000 av landets lærerstudenter og studentene på lektorutdanningene er en av våre største medlemsgrupper. Vi har lokallag på 23 av landets studiesteder og vi har sendt evalueringsspørsmålene på høring i våre lokallag slik at de er påkoblet prosessen. Pedagogstudentene har lenge vært opptatt av å bedre kvaliteten på lektorutdanningene og har stor tro på at evalueringen vil være et nyttig bidrag til dette.

I denne høringsrunden ønsker prosjektgruppen tilbakemelding på følgende spørsmål:

- Er evalueringstemaene tydelig beskrevet?
- Vi ønsker at evalueringen skal være til nytte for de som arbeider med lektorutdanningen. Er dette da de viktigste evalueringsspørsmålene?
- Kan evalueringsspørsmålene formuleres på en bedre måte?
- Er dette de viktigste underpunktene for evalueringsspørsmålene? Mangler det viktige underpunkter, eller kan vi velge bort noen av de vi har inkludert her?

Pedagogstudentene mener i det store og det hele at evalueringstemaene er treffende, relevante og viktige. Vi opplever at dere med disse temaene setter søkelys på sider ved lektorutdanningene som er i kjernen av utfordringene og utviklingspotensialet for utdanningene, nemlig:

1. Nasjonal styring og institusjonell autonomi
2. Ledelse, organisasjon og samarbeid i lektorutdanningene
3. Helhet og sammenheng
4. Lektorstudentenes identitet og tilhørighet
5. Nye lektorers kompetanse og videre utvikling

Sakspapir Evaluering av lektorutdanningen

Vi mener at evalueringsspørsmålene vil være nyttige for oss som arbeider med kvalitet i lektorutdanningene, men vi har noen innspill og presiseringer:

Tema 3: Helhet og sammenheng

Vi mener at helhet og sammenheng er et svært viktig og relevant tema for evalueringen. Vi har likevel lyst til å at begrepet "profesjonsretting" tydeliggjør intensjonen i dette temaet. Man kan kanskje si at profesjonsrettingen er selve målet med helhet og sammenheng. Kanskje kunne man kalt temaet «Helhet, sammenheng og profesjonsretting»? Eller om man får inn begrepet tydeligere i underpunktene eller hovedspørsmålene?

Et annet element vi gjerne skulle sett kom tydeligere frem i dette temaet er mer eksplisitt «praksis», for eksempel som et eget underpunkt. I undersøkelsen vi selv har gjennomført om praksis kommer det frem at studentene på lektorutdanningene er desidert minst fornøyd med praksis sammenlignet med de andre lærerutdanningene. Vi frykter at praksis er en mulig akilleshæl for lektorutdanningene og vi tror det er nødvendig at praksis i lektorutdanningene blir evaluert skikkelig.

Tema 4: Lektorstudentenes identitet og tilhørighet

Pedagogstudentene mener at selve temaet identitet og tilhørighet er et helt sentralt tema. Vi reagerer imidlertid ganske kraftig på forslagene til evalueringsspørsmål. Vi opplever at spørsmålene er formulert utfra en normativ slutning om at lektorutdanningene *skal* legge til rette for flere identiteter, altså innen både fag og profesjon. Vi mener at denne slutningen ikke nødvendigvis er korrekt. Faktisk mener vi at uklar identitet/tilhørighet kanskje heller et ett av *problemene* med lektorutdanningen. Lektorutdanningen er en lærerutdanning. Målet bør være at studentene utvikler en profesjonsidentitet fordi det er lærere de skal bli i fremtiden.

Vi anbefaler sterkt at evalueringsspørsmålene endres og underpunkt a) endres slik at de ikke bygger på en normativ slutning om at utdanningene skal legge til rette for flere identiteter. Spørsmålene må formuleres mer åpent slik at spørsmålet er mindre normativt førende om at de skal ha to identiteter. For eksempel:

4.1 Hva kjennetegner studentene på lektorutdanningens identitet og tilhørighet?

4.2 Hva fremmer eller hindrer arbeidet med å legge til rette for at lektorstudentene skal utvikle profesjonsidentitet som kommende lærere?

Pedagogstudentene underkjenner ikke at mange lektorstudenter gjerne ofte har en sterk faglig identitet i og med at de har størst andel disiplinfag i utdanningen. Vi mener at det er viktig å undersøke tilhørigheten og identiteten til lektorstudentene, men vi reagerer altså kraftig på at spørsmålene er så normativt tydeligere på at de skal ha to

Sakspapir Evaluering av lektorutdanningen

identiteter. Vi under oss på hva dette bygger på? Spørsmålet må stilles slik at det kan være mulig å svare at man ikke er enig i dette premisset.

I mange av de andre lærerutdanningene som for eksempel grunnskolelærerutdanningene eller faglærerutdanningen skal man også bli faglærere, men vi opplever ikke at det er verken et ønske eller et problem at de skal utvikle en dobbel identitet som både lærer og for eksempel spesifikt mattelærer. Vi opplever derimot at det generelt er en stor nok utfordring i seg selv, at studenter i lærerutdanningene, på den korte tiden de utdanner seg, utvikler tilstrekkelig profesjonsidentitet som kommende lærere. Dette tror vi også gjelder lektorutdanningene.

De andre underpunktene synes vi er gode og treffende.

Tema 5: Nye lektorers kompetanse og videre utvikling

Igjen mener vi at temaet overordnet er viktig og relevant. Vi savner imidlertid en enda tydeligere spissing når det gjelder sysselsetting. Ut fra det vi kjenner til er det et problem at mange lektorstudenter enten ikke får seg jobb, ikke får seg jobb i relevante fag eller ikke får seg jobb på relevante trinn (ungdomsskole/videregående).

[I undersøkelsen vi gjorde blant nye lærere sammen med Utdanningsforbundet](#) kommer det blant annet frem at mange fra lektorutdanningene må undervise på trinn/fag de ikke kvalifiserer til. Vi tror derfor det er klokt å være litt mer presis når det gjelder å omtale at lektorene jobber i skolen. Vi tror det er klokt å skille på relevant jobb i skolen eller arbeider som lærere i fag/nivå som de kvalifiserer til. Det finnes en del myter om at lektorer med visse fagkombinasjoner ikke får seg jobb. Vi tror det ville vært veldig nyttig hvis evalueringen kunne bidratt med nedbrytbare data om tilbud og etterspørsel når det gjelder lektorstudentenes fagkombinasjoner/fagkompetanse, geografi og utdanningsnivå. Sagt enklere: Hvilke lektorstudenter får seg relevant jobb? Hvilke fag har de? Hvor jobber de, geografisk og på hvilket utdanningsnivå (ungdomsskole/videregående)? Hva kjennetegner lektorstudentene som ikke får seg relevant jobb/jobbe? Og hvorfor gjør de ikke det? Hva slags kompetanse fra lektorutdanningene har sektoren behov for?

Dersom evalueringen kunne bidratt med mer kunnskap om disse sysselsettingsspørsmålene, tror vi det kunne vært veldig nyttig.

Vi vet fra før at videregående er [dårligst på å gi de nyutdannede veiledning](#), og på å gi de [nedsatt undervisningstid som de har krav på](#). Når vi i tillegg vet at mange fra lektorutdanningene [må undervise i fag og på nivåer som de ikke kvalifiserer til](#), er vi

Sakspapir Evaluering av lektorutdanningen

bekymret for hvordan møtet med yrkeslivet er for nyutdannede lektorstudenter. Vi mener også det burde vært et underpunkt som tydeligere adresserte hvordan skolen møter og tilrettelegger for god oppfølging og profesjonsutvikling i overgangen til yrket for studentene fra lektorutdanningen. Vel så viktig som å samstemme skolens behov, er det å undersøke hvordan lektorkandidatenes behov blir møtt.